

ESKİŞEHİR MERKEZ ÇOCUK KÜTÜPHANESİ

Mediha YURTTABİR

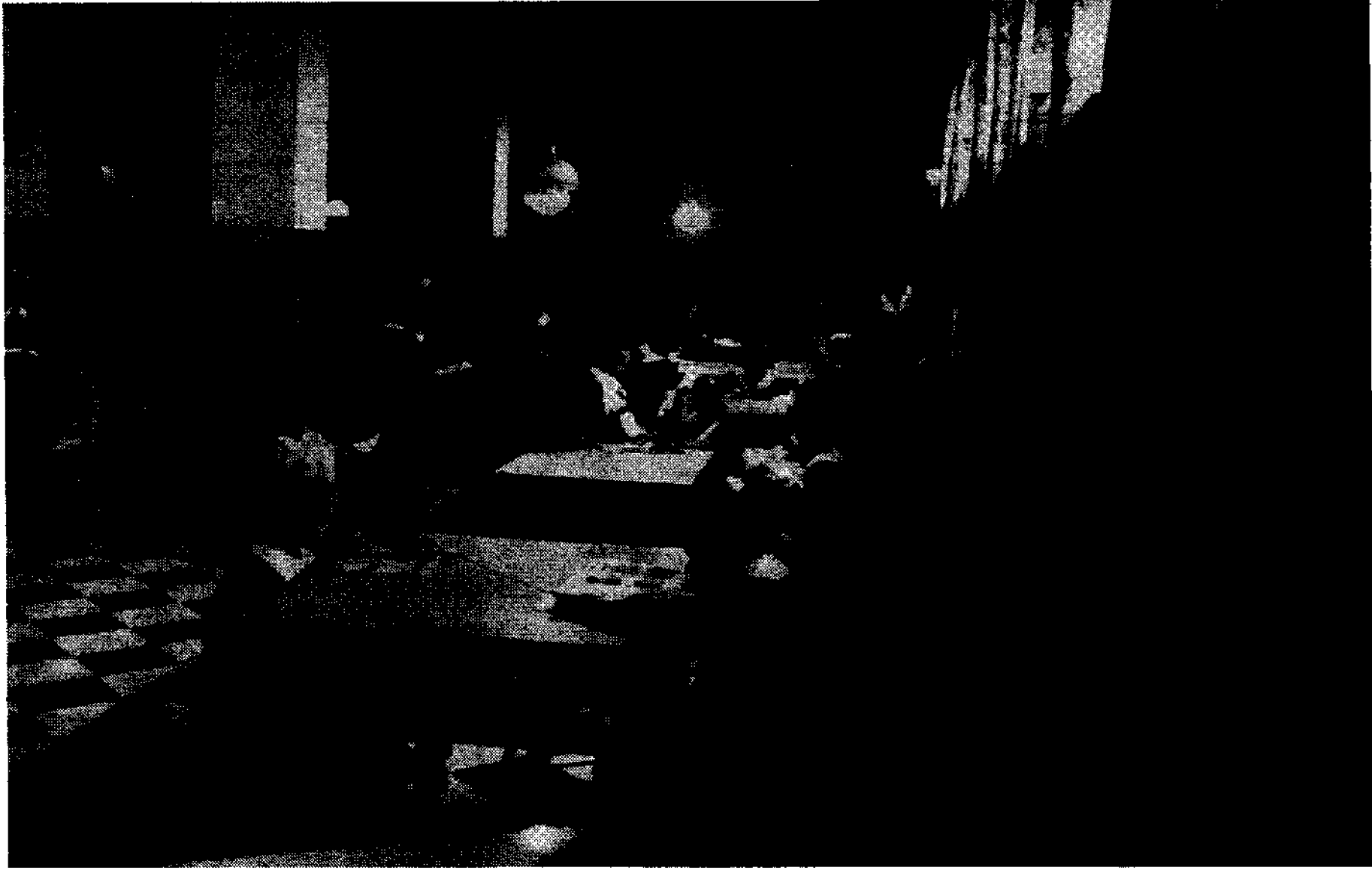
Mf. V. Kütüphaneler Md. Mümeyyizi

Eskişehir Çocuk Kütüphanesi, çocuk kütüphaneleri yönetmeliğinin esasları dahilinde binası, tesisleri, teknik cihazları ve çalışmaları itibariyle örnek bir çocuk kütüphanesi halinde kurulmuş ve 26. Ekim. 1955 tarihinde Eskişehir çocuklarının istifadesine açılmıştır.

Bu yuvanın bu derece mükemmel kuruluşunda, Eskişehir Valisi Arif Özgen'in gösterdiği yakın alâka ve müzaheretini burada şükranla kaydetmek gerekir. Maarif Müdürü Zeki Anıl'ın ve Dumlupınar İlkokulu Başöğretmeni Emin Ertek'in terbiye yuvasının mükemmel bir hale getirilmesinde büyük hizmetleri geçmiştir. Kütüphanenin teknik faaliyetlerinde, tertip ve tanziminde ve ileri pedagojik esaslara göre işletilmesinde öğretmen kütüphaneci Nesrin Bek, takdirle kayda değer başarılar göstermiştir.

Öğretmen kütüphaneci Nesrin Bek ile Başöğretmen Emin Ertek mahallî adliye teşkilâtı ile temasa geçerek, Eskişehir Çocuk Cezaevindeki bahtsız çocuklarımızı, ileride vatan ve memleket hizmetlerinde faydalı ve cemiyet için yararlı vatandaşlar haline getirmek maksadıyla, Çocuk Kütüphanesini muayyen gün ve saatlerde bu çocukların da istifadesine açmışlar ve onların iyi ahlâklı ve temiz insanlar haline getirilmesi için hakiki bir terbiyeci ruhu ile hareket etmişlerdir. Bu çocukları, manen ve ruhen destekliyerek umumi durumlarıyla candan ilgilenmeleri, belirtilmeğe değer bir vakıa teşkil etmektedir.

Cezaevi çocukları, Kütüphanenin saf ve berrak havası içinde öğretmen Nesrin Bek'in bilgili, anlayışlı, duygulu ve sempatik alâkasıyla manevi kıymetlerle bezenmekte, kendilerinin de bu camia içinde bir değer taşıdıklarını ve taşıyabileceklerini anlamakta, iyiliklerin ve güzelliklerin hazlarına ulaşabilmektedirler. Bu çocuklar, Kütüphanede okuyorlar, okutuluyorlar, faydalı filmler seyrediyorlar, müzik dinliyorlar ve anlaşıyorlar.

Eskişehir Merkez Çocuk Kütüphanesi'nden bir görüntü

Eskişehir Çocuk Kütüphanesinin bu faaliyeti bütün çocuk kütüphanelerimiz için örnek alınmağa lâyıktır.

Çocuk cezaevleri bulunan diğer yerlerde çocuk kütüphanelerimizde de bu faaliyetin tatbiki için Maarif Vekâletimizce gerekli tedbirlerin alınacağına şüphe yoktur. Bu yavruların çocuk kütüphanelerimizde şahsi istekleri ve alâkalarıyla manevi değerleri duyup anlamalarına imkân vermek, Adliye Vekâletimizin de üzerinde duracağı bir konudur. Bunun sosyal hayatımız bakımından iyi neticeler vereceğine ve kazançlar sağlayacağına inanıyoruz. Bu çocuklarımızın kendilerine mahsus saatlerde Kütüphaneye gelişleri, kitaba sarılışları, kitap okuyuşları ve öğretmen kütüphaneciyi dinleyişleri, manevi değerlere ne derece susamış olduklarını gösteriyor. Onlar, bu davranışlarıyla diğer çocuklarımıza nazaran çok farklı bir hususiyet arz ediyorlar. Bu cihet, üzerinde dikkatle durulmağa değer bir mahiyet taşıyor.

İyilikleri ve güzellikleri bu yavrulara gösterip duyurduktan sonra onları ulaştıkları bu değerlere özletmek, onlar için bir kurtuluş olduğu gibi cemiyetimiz için de büyük bir kazançtır.

Eskişehir Çocuk Kütüphanesinde, henüz ilk okula başlamamış küçüklerin faydalanacakları faaliyetlere de dikkatle yer verilmiştir. Kütüphanede bu küçükler için, müzik, masal, hikâye, sinema ve projeksiyon saatleri ayrılmış, resimli kitaplar istifadelerine hazır bulundurulmuştur.

Eskişehir Çocuk Kütüphanesi, yönetmeliğine uygun faaliyetleriyle emsali kütüphaneler arasında ön sırayı işgal etmiştir. Kütüphane, 10X16 ölçümünde büyük bir salonu işgal ediyor. Eşyaları, çocuğun ruh ve bedenine tamamiyle uygun olarak yaptırılmıştır. Kitaplar, raflarda Dewey sistemine göre sistematik bir şekilde sıralanmıştır. Kitapları bu suretle raflarından kolaylıkla bulmak kabil olduğu gibi mevcut diksiyoner kataloğu ile de aranan her kitabın en kısa zamanda bulunması mümkün oluyor.

Diğer çocuk kütüphanelerinde olduğu gibi Eskişehir Çocuk Kütüphanesinin bütün faaliyetleri, haftalık programlara dayanır. Çocuk kütüphanelerinin haftalık programları öğretmen kütüphaneciler tarafından hazırlanır, Maarif Vekâleti Kütüphaneler Müdürlüğünce tetkik ve tasdik olunduktan sonra tatbik edilir.

Bu çocuk kütüphanesinin havasına asil ve ince bir zevk, yumuşak bir vakar ve hakiki bir terbiyecilik hâkimdir. Kütüphanenin

sineması, pikaplı radyosu, projeksiyonu ve resim sehpaları gibi öğretici bütün vasıtaları çocukların istifadelerine bırakılmıştır. Ayrıca Kütüphanede bir de yabancı dil kursu vardır. İstiyen çocuklar bu kursa devam ederek yabancı dil öğrenimine imkân buluyorlar.

4-16 yaşlar arasındaki her çocuğa açık bulunan Eskişehir Çocuk Kütüphanesinin devam durumu hakkında bir fikir verebilmek için hizmete açıldığı 1955 Ekim ayında Kütüphaneden 466 çocuğun istifade ettiğini ve aynı ay 19 üye kaydedilerek bugün üye sayısının 900 e yükseldiğini belirtmek kâfidir sanırım. Eskişehir'in soğukları malûmdur. Ekim ayında 466 çocuğun, Eskişehir'in her semtinden kütüphaneye akışı, senelik okuyucu sayısının 20.000 in üstünde olduğunu gösterir.

Çocuk kütüphanelerimizin sayısı bu gün 70 e ulaşmıştır.

Maarif Vekâletimizin, Türk çocuklarının dünden daha iyi yetiştirilmesini ve onların yaradılışları istikametinde hayata daha iyi hazırlanmasını sağlamak maksadiyle özel bir yönetmelikle vazettiği, "ÇOCUK KÜTÜPHANESİ" fikri, gün geçtikçe yayılmakta ve Türkiye'nin her tarafında bu terbiye müesseselerinin kurulmasına ve çoğalmasına çalışılmaktadır.

Maarif müdürlerimiz, ilk okul müfettişlerimiz, okul başöğretmen ve öğretmenlerimiz bu yuvanın çocuk terbiyesindeki büyük değerini ve önemini takdir etmiş bulunuyorlar. Bu hâdiseyi maarif ve ilköğretim tarihimiz bakımından burada açıklamayı lüzumlu görüyorum.